

grootste schilder van Europa en wanneer men dat geloof in zich heeft, kan men alleen zijn en eenzaam en alleen z'n denken brengen op het allerhoogst mogelijke peil. Anderen mogen dronken zijn, vroolijk en geil, hij gaat z'n geest in strenge wijsheid drenken. Dit is suprême égoïsme, te denken allereerst en alleen aan eigen zieleheil, daarvoor te hebben alle aardsche goedren veil en alle vreugden die dit leven ons kan schenken. Zooals van bijna alle grooten der voorgaande generatie is ook het levenslot van Paul Cézanne tragisch geweest. Als een beschamende spiegel opgehouden voor de natie, die heur hoogsten trots stelt in de groote kunstenaars, die zij heeft aan te wijzen, zou men het eentnige relaas kunnen ophangen van de wijze, waarop diezelfde natie hen bij hun leven heeft mishandeld en den eindeloozen strijd doen aanschouwen, die het goede en echte heeft te voeren

tegen het verkeerde en slechte; het martelaarschap van bijna alle heroën der menschheid, hoe zij — een enkele uitzondering daargelaten — zonder erkenning of bijval hun leven in arren moede hebben gesleten, terwijl roem en eer den onwaardigen een deel gewerd. Een gelukkig leven kan men dit niet precies noemen, maar het is het hoogste wat een mensch kan wenschen: een heroïsche levensloop, en het lot van den held is tragisch.

Den Parijzenaars is hij tot op 't allerlaatst de ongemeene zonderling gebleven. Jarenlang waren Choquet en de graaf Doria z'n

eenige liefhebbers. Van Choquet schilderde hij meerdere portretten — zij behooren met de hautaine auto-portretten tot z'n allerschoonste —, die het model van hetzelfde euvel deden verdenken, temeer waar Choquet niet moede werd, den ongeloovigen z'n liefde voor den meester te verzekeren. In den winter van 1895 riskeerde Vollard de eerste tentoonstelling. Zij had in de kringen der jongere generatie groot succès. In den winter van 98/99 stierf Choquet en in Juli daarop volgend kwamen bij Georges Petit de 31 schilderijen onder den hamer, die hij sinds 1873 had verzameld. De schattingsprijzen werden dubbel en dwars overboden.

Sindsdien bestaat Cézanne voor de kapitalisten der rue Lafitte. Hij heeft het langst van alle impressionisten op erkenning moeten wachten, en naar de ervaring te oordeelen, ware het niet te verwonderen, wanneer zijn roem die der anderen verre

STILLEVEN.

overleefde. Wat hem tegenwoordig te beurt valt, schijnt alles te beloven. Pellerin heeft z'n Manets, waaronder zich meesterwerken bevonden, verkocht en daarvoor eene belangrijke Cézanne-collectie verworven. En menig criticus is eveneens geheel omgekeerd ten zijnen gunste. Hij is het evangelie der jongeren, zij noemen hem den Wijze. Cézanne verdraagt zich slecht met anderen, men moet hem volledig toebehooren, wanneer men hem niet geheel wil ontkennen. De invloed dien Cézanne uitoefent is opmerkenswaardig. Gevulgariseerd door de meesten is hij beter begrepen door